

Vejret i Danmark - efterår 2014

Næst varmeste siden 1874. Midlet af de daglige minimumtemperaturer kom på en andenplads, midlet af de daglige maksimumtemperaturer en tredjeplads (sammen med efteråret 2005) siden 1953. Syvende højeste laveste minimumtemperatur og tredje laveste antal frostdøgn siden 1874. Tidlig frost allerede i september. Efteråret var samtidig meget normal nedbørmæssig og med underskud af både sol i forhold til perioden 2001-2010. Ved flere lejligheder faldt der pænt meget nedbør med kraftig regn og skybrud. Niende højeste døgnnedbør målt i en september måned siden 1874. Næst højeste døgnnedbør målt i en oktober måned siden 1874. I løbet af ca. halvandet døgn fik det østlige Nordjylland meget vand midt i oktober; op mod 150 millimeter ved en enkelt station, nemlig Lendum. Usædvanligt skybrud i Hvide Sande den 3. november.

Produktionstidspunkt: 2014-12-01

Kalenderefteråret 2014 (september, oktober og november) fik en middeltemperatur på 11,4°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 2,6°C over normalen på 8,8°C beregnet på perioden 1961-90, og 1,7°C over den seneste 10 års dekade-værdi på 9,7°C beregnet på perioden 2001-10.

Det blev det næst varmeste efterår siden 1874. Det varmeste november var i 2006, der blev imponerende 12,2°C varm. Det koldeste efterår er fra 1922 og 1952 med 6,7°C. De landsdækkende temperaturmålinger i Danmark startede i 1874. Alle tre efterårsmåneder var præget af meget varme.

Top 11 for efterårets middeltemperatur er nu:

- 1) 12,2°C (2006)
- 2) 11,4°C (2014)**
- 3) 11,0°C (1949)
- 4) 10,6°C (2005)
- 5) 10,5°C (1953)
- 6) 10,4°C (1938,1999,2000)
- 9) 10,2°C (1934,2011)

Siden 2001, har døgnmiddeltemperaturen for efteråret i Danmark set således ud:

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
10,0	8,7	9,2	9,7	10,6	12,2	8,9	9,5	9,8	8,1	10,2	9,3	9,9	11,4

At efteråret 2014 var et varmt efterår, vidner også midlet af de daglige maksimum- og minimumtemperaturer, laveste minimumstemperatur samt antal frostdøgn om. Hvad angår midlet af de daglige minimumtemperaturer indtager efteråret 2014 en andenplads, siden disse målinger blev landsdækkende i 1953. Hvad angår midlet af de daglige maksimumtemperaturer er det en tredjeplads (sammen med efteråret 2005) siden 1953.

Efterårets laveste temperatur på -4,1°C blev målt den 21. ved Karup i Midtjylland. Minus 4,1°C er den syvende højeste laveste minimumtemperatur i et efterår, siden de landsdækkende temperaturmålinger startede i 1874.

Antal frostdøgn i efteråret 2014 blev så lavt som 1,4 døgn (normal 9,3). Det er det tredje laveste antal frostdøgn registreret siden 1874. Det mindste er 0,3 frostdøgn fra efteråret 2000.

Top 10 for efteråret for midlet af de daglige minimumtemperaturer er angivet nedenfor.

- 1) 9,3°C (2006)
- 2) 8,7°C (2014)**
- 3) 7,9°C (1953,2000)
- 5) 7,3°C (1999)

- 6) 7,2°C (2001,2005,2011)
- 9) 7,1°C (1967,1982)

Top 12 for efteråret for midlet af de daglige maksimumtemperaturer er angivet nedenfor.

- 1) 15,0°C (2006)
- 2) 14,0°C (2005,2014)**
- 4) 13,5°C (1999)
- 5) 13,0°C (1953,1958,1959,1961,2011)
- 10) 12,8°C (1969,2000,2013)

Top 11 for højeste laveste minimumtemperatur i et efterår er angivet nedenfor.

- 1) -0,7°C (2000)
- 2) -2,8°C (1963)
- 3) -3,3°C (1974)
- 4) -3,9°C (2011)
- 5) -4,0°C (1945,1951)
- 7) -4,1°C (2014)**
- 8) -4,2°C (1906)
- 9) -4,4°C (1949)
- 10) -4,5°C (1967,1986)

Bund 10 for efteråret for antal frostdøgn er angivet nedenfor.

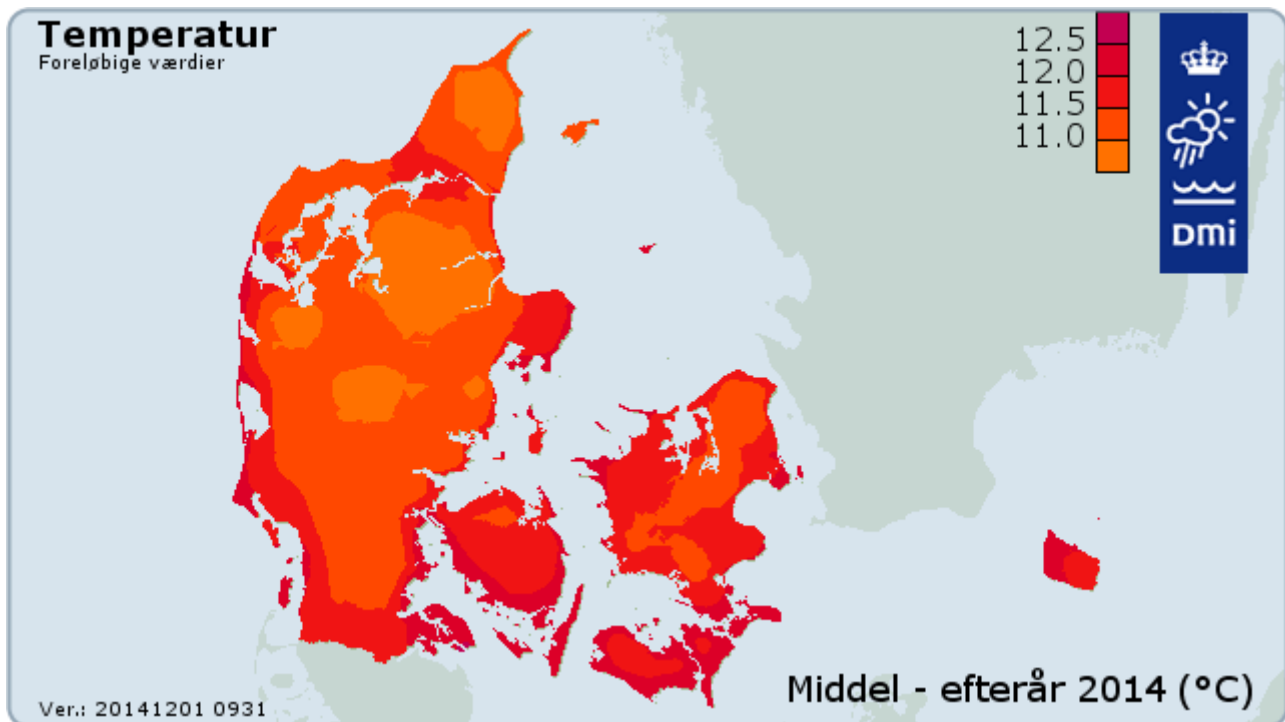
- 1) 0,3 (2000)
- 2) 1,0 (1963)
- 3) 1,4 (2014)**
- 4) 1,7 (1938)
- 5) 1,8 (1984)
- 6) 2,0 (1906)
- 7) 2,5 (1953)
- 8) 2,6 (2006)
- 9) 2,7 (1967)
- 10) 2,8 (1951)

Landets højeste temperatur på 25,1°C blev målt ved Abed på Lolland den 6. Det gav et sommerdøgn her, defineret ved at temperaturen skal overstige 25°C.

I den anden ende af skalaen blev sæsonens første meteorologiske frost (målt i 2 meters højde) registreret så tidligt den 23. september ved Isenvad nær Herning i Midtjylland; -0,2°C. Der var også frost i september måned sidste år. Det var den 28. september 2013 samme udsatte sted. Ellers skal vi tilbage til 17. september 2005, også i Isenvad, for at finde frost i en september. De mellemliggende år er frosten først startet i oktober.

I efteråret 2014 var region Bornholm varmest med 12,0°C i gennemsnit. Regionen Nordjylland var koldest med 11,1°C i gennemsnit.

Temperaturen i Danmark i efteråret 2014.

I gennemsnit ud over landet faldt der 220 millimeter nedbør i efteråret 2014. Det er 8 millimeter eller 4% under normalen (228 mm; 1961-90) og lige præcis 10 års dekade-værdien (220 mm; 2001-2010). Nedbøren har været ujævnt fordelt, således fik region Nordjylland mest med 264 millimeter i gennemsnit, mens region Bornholm fik mindst; 170 mm.

Siden 2001, har nedbørtallene (mm) for efteråret i Danmark set således ud:

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
261	230	153	240	157	246	166	244	250	249	171	253	263	220

De landsdækkende nedbørmålinger startede i 1874. Rekorden for vådeste efterår er på 327 millimeter fra 1967. Det tørreste efterår er fra 1920, hvor der blot faldt 105 millimeter nedbør.

Der kom dog indimellem en del regn. Weekenden den 6.-7. september 2014 blev en våd weekend i dele af landet - dog mest i den vestlige del. Lørdagens kraftige regn (mere end 24 mm nedbør på 6 timer) og de registrerede skybrud (mere end 15 mm nedbør på 15 minutter) faldt stort set eksklusivt i Vest- og Centraljylland. Øerne var på det nærmeste tørre, bortset fra det vestlige Fyn. Søndag var der stort set regn - eller i hvert fald dryp - til hele landet. Mest faldt i det nordøstlige Jylland, men Samsø fik sig dog noget usædvanligt en ordentlig skylle og tilhørende skybrud.

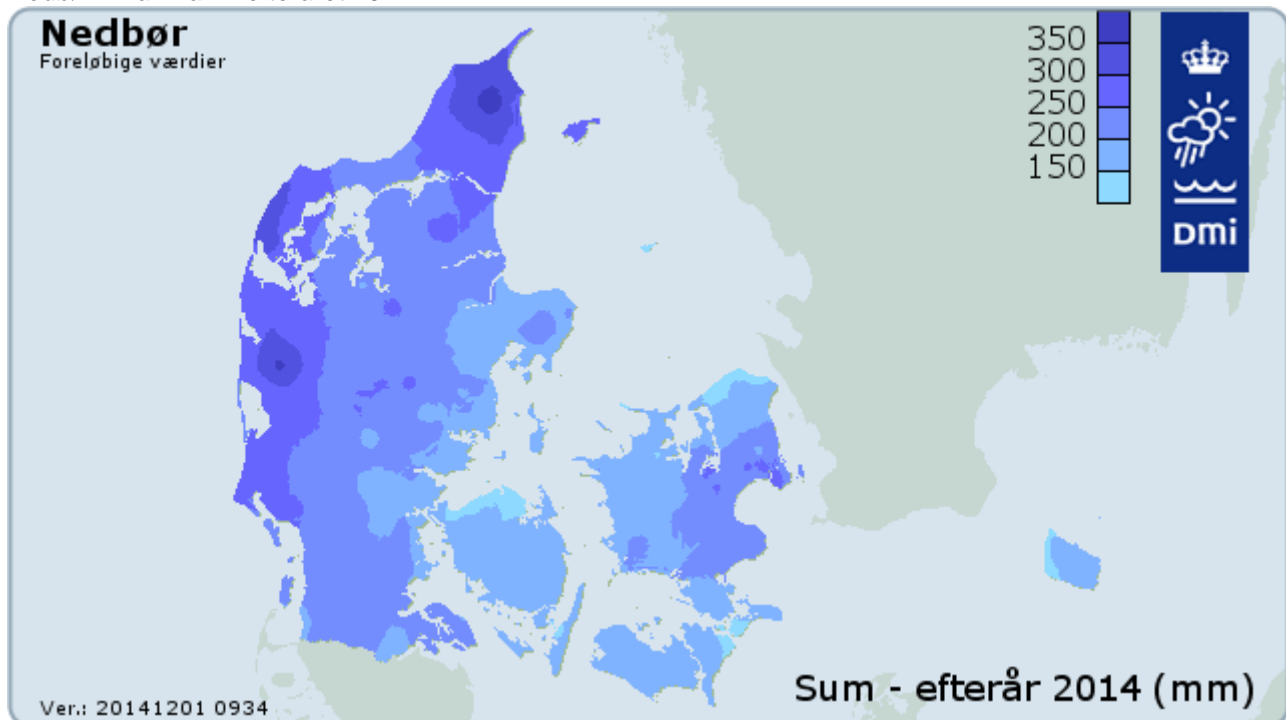
Weekenden den 13.-14. september blev en våd weekend i syd med en del torden - nogle steder endda ekstremt våd. I nord derimod holdt det tørt. I Nexø på Bornholm nåede nedbørsummen for weekenden op på 88 millimeter. Det kom alt sammen i løbet af lørdag. I løbet af nogle enkelte ekstremt kraftige byger på blot et par timer lørdag eftermiddag kom der alene 60 millimeter. Der var skybrud flere steder. En døgnsum på 88 millimeter i en september er ikke registreret højere siden september 2000, og det er i øvrigt den niende højeste døgnnedbør (af de størst registrerede for måneden) målt i en september måned, siden de landsdækkende målinger startede i 1874. Den højeste døgnnedbør på 132,7 mm blev målt i maj 1968. På månedens sidste dag den 30. september kom der kraftig nedbør i Syd- og Sønderjylland. I Vejen var der kraftig regn og skybrud, og det toppede der med en døgnsum på 60,7 mm, mens der på Als blev målt både

54,4 og 50,0 mm, udelukkende som kraftig regn. Der blev desuden registreret kraftig regn ved Ribe og på sydsiden af Lolland.

Om eftermiddagen den 7. oktober blev landet passeret af en koldfront, og på bagsiden af koldfronten opstod en del store intense tordenbyger i det sydjske. Flere store regnvejr passerede Danmark i løbet af skolernes efterårsferie. Mest markant var det 15.-16. oktober. I løbet af ca. halvandet døgn fik det østlige Nordjylland meget vand; op mod 150 millimeter ved en enkelt station, nemlig Lendum. Det var da også Lendum, der endte med den samlede højeste nedbørsum i efterårsferiens ni dage. I alt faldt der i disse dage op mod 170 millimeter her. I døgnet den 16. oktober faldt der i Lendum 86,9 millimeter. DMI har kun registreret en højere 24 timers sum én gang før i en oktober måned, og det var i oktober 1982 med 100,8 millimeter.

Den 3. november midt på aftenen oplevede Hvide Sande et for årstiden usædvanligt skybrud, der leverede 17,7 millimeter på 30 minutter. Skybrud er defineret som 15 millimeter eller derover på 30 minutter eller derunder. Skybrud hører normalt sommermånederne til, fordi store nedbørmængder på kort tid kræver en særligt energisk atmosfære, som kendetegner årets varmeste måneder.

Nedbør i Danmark i efteråret 2014.

Den 3. november midt på aftenen oplevede Hvide Sande et for denne årstid usædvanligt skybrud, der leverede 17,7 millimeter på 30 minutter. Skybrud er defineret som 15 millimeter eller derover på 30 minutter eller derunder. Skybrud hører normalt sommermånederne til, fordi store nedbørmængder på kort tid kræver en særligt energisk atmosfære, som kendetegner årets varmeste måneder.

Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i efteråret 2014 i 293 timer, hvilket er 24 timer eller 9% over normalen (269 timer; 1961-90, men 38 timer eller 11% under, hvis der sammenlignes med den seneste 10 års dekade-værdi (331 timer; 2001-2010). Man skal blot tilbage til sidste års efterår 2013 med 296 soltimer for at finde et tilsvarende efterår rent solskinsmæssigt. Bortset fra efteråret 2012 med 252 soltimer, har ellers alle efterår siden 2001 været solrigere.

Siden 2001 har solskinstallene (timer) for efteråret i Danmark set således ud:

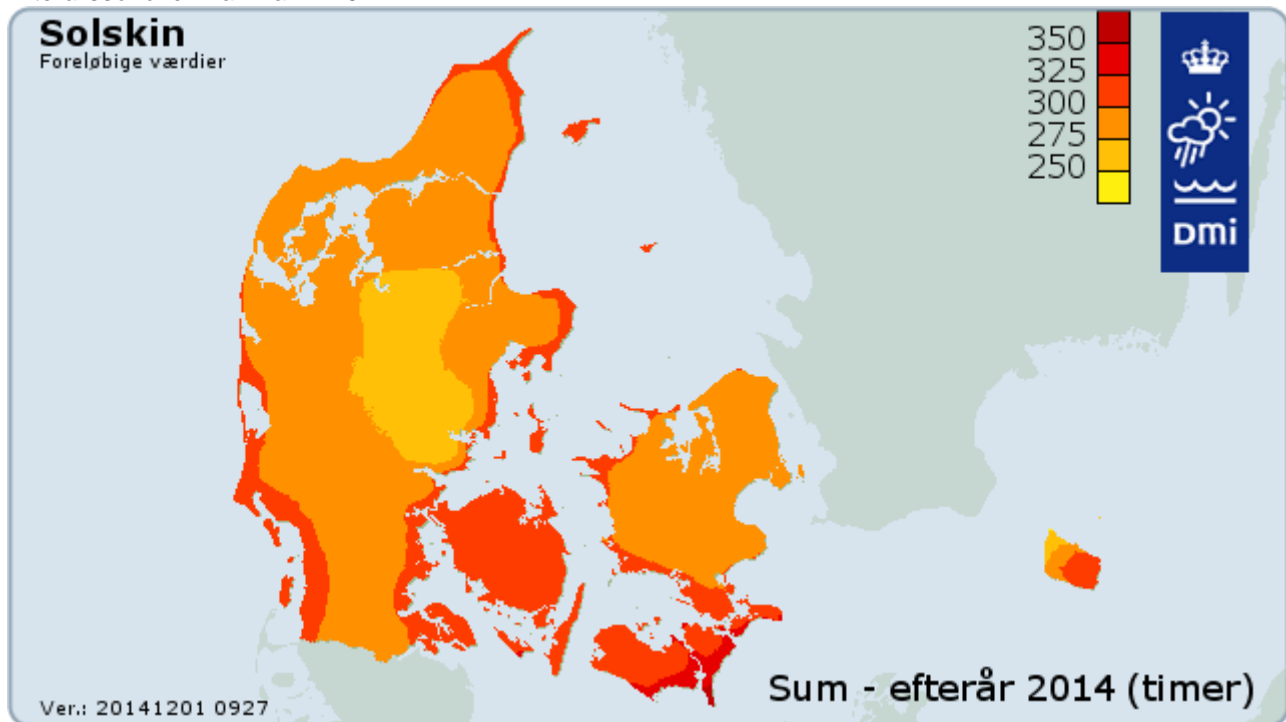
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

241	329	362	371	407	329	348	307	300	313	301	252	296	293
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Det solrigeste efterår er i øvrigt fra 2005 med 407 soltimer, mens det solfattigste er fra 1976 med 166 timer. De landsdækkende soltimestmålinger startede i 1920.

Mest sol fik region Fyn med 316 timer i gennemsnit, mens region Østjylland fik mindst med 283 soltimer i gennemsnit.

Efterårssol over Danmark i 2014.

Landstal efterår 2014. Normaler er angivet for perioderne 1961-90 og 2001-2010.

Parameter	September 2014	Normal 1961-90	Gennemsnit 2001-2010
Middeltemperatur	14,6°C	12,7°C	13,8°C
Nedbør	54 mm	72 mm	62 mm
Soltimer	171 timer	126 timer	162 timer
Parameter	Oktober 2014	Normal 1961-90	Normal 2001-2010
Middeltemperatur	12,1°C	9,1°C	9,4°C
Nedbør	114 mm	76 mm	83 mm
Soltimer	81 timer	86 timer	111 timer
Parameter	November 2014	Normal 1961-90	Normal 2001-2010
Middeltemperatur	7,5°C	4,7°C	5,7°C
Nedbør	52 mm	79 mm	75 mm

Soltimer	41 timer	54 timer	58 timer
Parameter	Efterår 2014	Normal 1961-90	Normal 2001-2010
Middeltemperatur	11,4°C	8,8°C	9,7°C
Nedbør	220 mm	228 mm	220 mm
Soltimer	293 timer	269 timer	331 timer

Alle værdier i denne oversigt er kvalitetssikrede. Ved årets afslutning gennemgås data yderligere i forbindelse med udgivelse af årspublikationen "Danmarks klima", og data kan derved ændres.

For mere information brug DMI's kontaktformular på dmi.dk

Af seniorklimatolog John Cappelen

© DMI, 1. december 2014